

myngle

podle PCP

< Rencklode

< franc. de reine-Claude
(manž. franc. Erate
Frant. I v 16. stl.)

NR 88, 2005, 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ryzí
přibuzné 's nez, rudý, nuda, rdit se; něco nuděho
ryzí slabo podle nudi zluč barvy, jak ve vřzu. a čistý, pravý
přineso se u jině řov: ryzí stříbro (jg má dostat až
velse proti tomu nik namítat z dobr)

ale ve "ryzí" čistě podle Lauter:

ryzí foraba, ryzí mluva, ryzí čistina, ryzí výtěžek

koncertu
Zeměpádce: ryzí mluva, ryzí duchod, příjem, čist...
volit odj. přelháva: foctov, foraba, čistá váha, správn

čistina
dobroue ryzost vrdch, m. čistý vřaduch
ryzí gardov' čistý m. uoimný // histor' // pravý
der reine Gardeoffizier

NR 2, '18, 224-5

n-e fráce, n-e osobní události (odrazuje žub NR 2, 244)
spr. čistý // foctov' // správný NR 3, 307(N)

ryzost jazyka

gr. čistota, správnost

NR 7, 23, 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ryzost j-a cirkely
spr. čistota // spravnost

NR 7,97(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řada čeho // celá řada čeho

< takových zjevně jest řada >

asi vůbec obraz něm. - eine ganze Reihe

lépe množství, mnoho, nečli?

NR 1, 717, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

háda

celá háda frúzin
přít. pro ředitory odružení
brunč. zářaz

NR 36/ 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kada přijde na Soko m. dojde na Soko "gum!" NR 1, 17, 21 (B)
[Ženy musily čekat..., až na ně přijde kada, sp. až na ně dojde >
rečes. NR 2, 18, 86 (M)
~~našim obzr, soukromě nepředstavitelný B NR 2 149 B~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řada
řijiti na řadu m - dojeti na Sedlo NR 1, 17, 19 (B), 20 (B)
2 151 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kada v fwe' kade, sfi. předeviču NR 2, 18, 57 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádek // řádká

sr. řád // řáda

NR 2, 127

co se v firmě vejde na řádek

stránka má 40 řádek (ne řádků)

řádků brambor (ne řádek)

NR 3, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ředitel

118 PCP : ře- "archaismus" - nem'to arch., žije

viz NR I, 274 n.
II, 187 n.

od 16. st. , vzniklo zkrácením ie (> e)

Yg. : ře- zast. X bez. ři-

Dobr. Bied. : ře- X Pohl 1783 : ři-

ři- pocitujeme jádro lid., uespis.

X ředič < řediti "civilní fyzický"

Trávní. Lid. Nov 19/12 '37 : ře- X lid. ři-
hov.

119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 27

Reditelstvo

zodoprávné L²-stvo Bratry
z H-stva Bratry

nejde o bromadur jmelno, proto - stov

NR 21, 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hemesly' X
← hemeslo

hemeslyčy'
← hemeslyč

< výroba >

< dorost, fovecnič, sfolč, sfolč >

vždy neuvěste hranice: hemeslyč' / hemeslyč' práce

NR 13 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Meřavý

23
24
uob. u. Meřavý

Meřavý
Soreu ger -
ještě v 14. a 15. st.

od př. 15. st.

viz Prar., Jed. - Oct 1, 26, 28

NR 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

^{vi}
kici

3. sq. kce <kce foddromi> šfatu' (suad foddle vece)

kce - sestropil r. 1804 Nejedlý,

kizmi gramatikci a slovníkari opisovali

něsdy se neustřeno

Borechij' h'ji' (fryj je valaš. a laš. řeci), nepravem t. 94

NR 1, 17, 32

re Havl. 1851 kce

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Júli

[Rozprávky: "Dedec'ka, proč to děláš?"]

Sk. TV, ser. 1 : sp. táral se

"líha' v' tra" 4

NR 7, 279

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kiči

ve osvobodě: frišně řečeno richtig gesprochen, gesast
mimoходом řečeno nebenbei — u —

žstocin' germanismus

↳ jest přifomenouti; že se, na povel Němců⁴ - frišně řečeno malé
a větší části Němců - šlo musbem dále

leže: spíše jen malé části Němců >

↳ mimoходом řečeno, leže při dárání, že ...

NR 7, 777, 300 (Beer)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řidičů učitel

- 123 „nemí proti duchu čis. j-a“
ředitel obecné školy by se s par. sovětu hlavou
doporučil leže už také proto, že le 2 všim
světí velmi šedus odvození“
124 doporučení se zavést jednotný ředitel

NR 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

říditel

forma s ře- frý se hodi' rule barám nebo Sotalecni řím, Stev

ředi své zboží

řidici učitel z uenova⁴ národní 16, č. 168

cit. v NR 1, 17, 277

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

říditel
spr. ře-

B NR 2 '18 149 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nidibi slova ze souhu

sp. obraceti se na toho se slovy
mluviti

NR 25,64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řiditi se dle čísel, spr. cílů

< Dle nich se řídí, spr. jimi > NR 2, 218, 57(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řízný

"karašácké slovo" schneidig

"Celá ta poborná v'ideň se v'íš h'm karašáckým lajtnants'kovákem
se při něm vybaví"

řízný foebvod vojenské kapeľ, různé odřovníci různé vojé-
vůdci, různé vedení valy

řízný forstuf, odděli

spa. rázný

NR 3, 281

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

5,5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

5/5

$s^2 \times z^2$ předl.

NR 7, '23, 219-220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

S sebou u. ztrouen

< Všichni musí jedit s sebou > NR 1, 17, 212

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

57

frakti s ferem

mit der Feder schreiben
Garam. u. Insti.
Kale'ne frans., ital., angl.
NR 8, 145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

s tím, že aby spojovaný výraz

↳ Roditelství školy na vědomost s tím, aby připojení
dělník odevzdalo učitel X. Y.

elipsa ← s tím uložení // f. s. s. // počet čen. u
nemí třeba v tom vidět Germ., i Sdyž nemí na
Tento výraz má ušetřit

MR 18 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tyš se modlí, sp. ty ses
tyš si dal, sp. ty sis

"jen zdatlivě ušlechtilý
správnější"
nepou v zrak' ušlechtilé
stýl' dvou g'avek!

doporučil Geb Host Ulm 3, 2, 430

Prav
Geb Entl 5 453, 4

NR 2, '18, 271

tos se uarmal, sp. to ses uarmal

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM
v ústředí ušlechtilé

// to jsi se uarmal, tovaryš plně, v písemnictví jsi do dneška
oblíbenější t. 215

sal

Večer 3/3 '18 m. necis. názou Smetanov sal dovat přednost
5-ova sila NR schvaluje NR 2 152 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

salarušky

rusismus 'sproty', prodávají se u nás jako "ruské sardinie"
↳ asi z frunzing nebo estonský

NČ 8, 118

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Salon cív

< dámskými klobouky >

podle vespr. obchod cív

NR 14 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samo sebou absolutně

↳ ualó je tu čísel tak bez tendencí je samo sebou
vzrušených jako „Pohádka o zlatém šlaci a žive
vodě“ >

fakoveho adv. výrazu v čestné není

sfr. čísel, která g bla tak bez tendencí je sama
sebou vzrušená jako

69
NR 7, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

samo-

naši samolibý, samovolný, samovládný
ani ovliv nem. Kompozit se sebou
ale nepřijí se druhou částí

NR 10 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

samostatnost

Štítovský

rota čís.
NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sauolily'
// Sobily'

obě slova jsou převodem novějšího
neřiti' se u nás u j-u

NR 10 203

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samofied
~~textil.~~

navrh keramiky ze učen. Selbstfiner

sr. samotoš, samoleš

NR 2, '18, 218

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samostatně

na vřelou přání seřadil

nevyhovuje: uespis. mobilis
nem' vyznam zkrat. vyznam slove' slozky angl.
slova

NR 3, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samorostek

návrh na přelad selfmademan
nevyhovuje, uvádí se v souvislosti s adj. samorostky

NR 3,93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samoslice

↳ samoschlice 'strom, který sám od sebe usch'
fordři i 'šel do flotu'

NR 8, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samostatný na čem (N)
< učiniti se samostatným na cizine >
asi ještě závislý na čem
chyba

NR 71 312

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samotič

v Týnici u. Sáz. : (stručně samotič - spola doho >
staré slovo s významem 'bez pomoci // sám od sebe'

NR 3, 92-3

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samotný

76 od samota 'co je o samote, v samote'

než do žije samotou

77 nový je lid. : samotný u. sám 'jise, selbst'

je v řaděch mívá novu, a je u malou měrou

<dej to je u samotnému, tj. ne jineku>

sfis-e' napodobuje, dokonce uvádějí i do nov. (samoten)

<všechny postavy byly pou fove deněpi' nežli slečna
z Koprnhelmu samotnu, sfr. sama>

sám může být ve smyslu samotou 'solus, allein'

jemný rozdíl : sám osamělost jako dila 'pomijepci'

samotný sfr. 'osamělost trvala'

ale "globy an. usnadno se ho domahati"

NR4

Sáuvovati frása 'na bocuškách sbranách jě na file čisté do
frůndy sřezávati'

< sáumen

podle Sterzingera č. omítati; obesávati (sežron)
obrájeti (vožem)

NR 5, 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sámořat v 40
sáby

Žije ještě v j-e žem

< sámen

NR 5, 313

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

samožmohtly

navrh za self-made-man

"strojené"

neprávné? hodi se jen na toho, kdo se hmotné povznese
vlastní práci (bez státního důstojní povznesení)

NR 3, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sanitní služba

č. zdravotní

NR 3,303(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Saulevati

Spis. saulevati

AN 19 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

satirický
s - e' báseň
sp. satirické'

NR 9, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sečkovati kus

č. vystavovatí:

NR 2, 18, 279 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdělení

oblíbené 'uzní' slovo, nepř. utvořeno foelle Mittheilung

[za sdělení d'č, sp. za zpravu ... >

NR 2, 18, 27 (N)

u Jg sdělení, bez dokladů, dikaz, že je to slovo nové (utržil Jg?)
ale je třeba je tolerovat

NR 2, 18, 283-4

sdělení v kvestěh', l. označení // zpráva // zvěst

NR 3, 304 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdělití mitteilen / sdělovati

„fornalvovē se rozmahá a vyživuje každé jiné sloso souznané (ni'ci) //
fornedeti // oznamiti // zpravu dati // psati ...“

< Z vědno se sděluje > < Jak se nám sděluje > sfr. oznamuje // psati
NR 2, 159 N

Jg: sdělití se s kým o co, na čem, čím, s čím, zvl. Kral B, Kom
< O život se s blízkými lojmi sděloval (kocin) >

sdělití čemu co nemá starší doklad

je u P. Šaly ze Zhoře: sdělití všudyž poselství své

brusic: Germ. i; Edž ho užil Jg j-u etwas mittheilen

s jistotou to tvrdit nelze MORAVSKÉ
možný ovis s ni'ci, fornedeti, oznamiti ... čemu co
něčinnost brusic. zářaz

slovo se rozmohlo, „morova“ čtenari ... fornaldaji' slovo to za nove'
a modni' // jistoty

fornedeti: „fornedeti se s kým“, sfr. sdělití se s kým o co
ale nutno psati místa“ i varbe sdělití čemu co „ni'ci, psati“
avšak neurčit vzhledně a jednotvárně NR 2, 118, 283-4

sdělovati co s Syn

„Barbancu“ „Křižánek“

stareho sdělovati se s Syn o co
nového — a launi co

NR 12 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sdělovati:

sděluje se Vám zavazní nemovitou

NR 5,73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stáletí <stahov' nahled> chyb NR 1, 17, 18(B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sdíleči: 10

< X byl hned odvezen do vojenského vězení, a to do
cely, kterou sdílel před Eratrem časem fořestov, sion

Falout > m. obyvat

podle X sdílel byt s nezájem Y

NR 14 122 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdičnost pro co
fodle Teilnahme

< V jeho citění, vpravdě ryze slovanštem, má sdičnost
pro Bulharsko prstoc vedle toho že státu jeho slovanštem,

Sfr. cit

NR 3, 277

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sebe—

221 Is dihem prijmemu sebebenefatny fúspéne >

222 spr-s komparativem: sebe nefatnýjší
viz Job 2, 26, 6, 679, 2

ale z doly starší slovo neznamená, asi přechází formou velg.

NR 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sebe -

" Složeniny s sebe - jsou možny, kde tvar sebe je opakován
jako 2. nebo 4. p. řízení blízkým slovem (sebe vědomí =
vědomí sebe), ale dnes je tvorivá i formální
napodobení nám. složenin s sebou - zvl. svůj
jich udělal více než jehleba (sebehdz) - modle-
ství, - mudri, - vratny, smah a pod. "

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebehradý
sušil
28t.

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebelibý'

lepe sobelibý'

arg.: jsme libí sobě, ne sebe

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebevodlářství

Šuš. C

28A.

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebe mudrý

Sušil
28/8

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebenedůvěra

h. nedůvěra v sebe
neexistující kompozita s deníky a členem
zaporným slov. Sebe důvěra
či je to "první" vlastorka, která odlišuje
nástup nových vyjadřovacího funkce

NR 26 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebeurčovací právo

folle Selbststimmungsrecht

opční právo

ND 6, 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sebevražedný

list

v Náměstí 23

spis - Sebevražednice

arg.: - proč není dosti zveřejněna
označují ženské hroty podle trvalých vlastností
a stavu

NR 71 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebe vratný kruh

Sušil
r. 86.

NČ 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seč byti s to

< přicíniti se, seč jsem s to >

sfr. seč jsem

NR 4, 157(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seč na soue byti.

↳ přičiněti se o něco, seč na něm bude >
spr. seč bude // co na něm bude

„resungol“

NR 4, 157 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sečba

dnis zmi' cize m. sečen', ale je doložen v j-e
Starštan

NR 5, 208

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sečetlost

spri. sečetlost

NR 5, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sedeti.

seděti, -i' oddělně' sezen (fodle sazen) od 15. st.
sezen', sfi. seděti' // zasoděti' NR 3, 251 NR 3, 222

na'lezitý tvar -d-
tvary se -z- jsou dosti staré (~~z~~ ^z ~~to~~ ^{to} ~~v~~ ^v ~~o~~ ^o ~~v~~ ^o ~~u~~ ^u z konce 15. st.,
text morav.)

přednost starobylých tvarů -d-
vizus lrd., zvl. v morav. nář. posezen'
NR 78 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čeděti (o sátech)

„hrubý a zleďouj“ Germ. 4

S. F. Zee

NR 3, 19, 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sejmouti slovanů

proti smeknouti

sejmouti kloubů, sp. sňal, (čefe smekl) > NR 1, 17, 87 (B)

~~sejmouti, sp. sňati; sejmout, sp. sňat A.K. NR 2, 18, 178 (I)~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

selfmade man

návrhy na předání (1) samoroštěd nevyhovují
(2) samorobec

(1) uvádí se ve spojitosti se samoroštěd

(2) nejis. robiti, nevyhovuje zvat vquam slove sloz
angl. slova

NR 3, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Samišový

Sá'kuže Sámischlöder

něm. Sámisch & des. Zámis (asi turec. převodu)
Zámis' dolozkus už u Kabáhuča
Sfr. Zámis', -ový

NR 1, 117, 149

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Seminářství

NR 1, 17, 123 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sen

6. pl. ve snáhl starohř' tvar, i šdž nepravidelny'
've sfam', ve sun' adv. význam X ve sněch od Sen

NR 2, 18, 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sensace

vzvolati s-i, Čes. vzbuditi // zřizování rozcuků
NR 2, 18, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

separatus uniz

čes. zvláštní

usavřel uniz sám o sobě

NR 2, 18, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sepsouti
pas. spjat

l. než sjat
spjat (ačboli to je historický
spjatný?)

NR 7, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

serie dokumentů

č. řada dokladů NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

server's advantage

č-vyhoda odbijicē

LN 4¹¹ 35

citujē NR 20, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

servisovat

vulg. zabarvení

hádeži neuvázat

NR 9, 252

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

seřazovat
„velbozvočné“ a vespr. m. — d^v B NR 2 149 B

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sestavajících z čeho

zromise s. z praktických úředních, spr. složená >
NO 2, 18, 227(N)

zrodina sestávající z 5 členů, spr. četnická // o četnických >

t. 278(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sestavati v čem

„Znač ruské republiky sestává v srdci a Eladivou na ruské
fidein, qz skládá se z ... // znamen jest ... →
„zeela nova' vaebla nestvorná“

NR 2, 18, 227 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sestavati z čísel
"otročy" firklad slsa bestehen m. skládá se [Domy sestávají z čtyř stěn]

NR 1, 117, 21 (B)

↳ Kapela sestává ze 4 kofanicáků, sp. skládá se "Hofer" NR 1, 117, 145 (B)

↳ Dům sestává ze 4 altovců, sp. skládá se NR 2, 118, 86 (N)

NR 3, 305 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sestehnouti / sestehovati

už u J.

Sp.

NR 71 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Severně

l. na sever

fošle ušm

NR 4, 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sezenné m. seštem!
NR 1, 17, 20 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Scházení Soum
↳ uscházení ^{A. Hofer} něco, spr. není třeba? > NR^v 1, 2/7, 146 (B)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

schodek "scházející" zborů

X úbytek "zborů, kterých už slo"

NR 4, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

si je

„dobré slovo“

NR 2 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sila

vedoucí síla ('vedoucí úředník')

germ.

Kraft (Lehrkraft)

NR 3, 95

„z potřeby abstraktního, uhraného výrazu vzniklo i resp.

označení síla s významem 'zaměstnanec' (Kancelářská síla
a p.)”

NR 15 144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silně

s-e předložený, oproti bořany
přirozeným vývojem domácímu; není to u nás.

NR 10 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silně

< proto se také silně ujal [nečíste výrazy] v obchodě >

sp. // mnoho // velmi ...

sov. silně naléhavě
silně horro

NR 15 198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Siloproudy

sp. , nov. vrdohlanj , drobnostj

NR 10 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

silozpyt

NR doporučuje slovo fyziqa

NR 4, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sinice

v Klisové dendrologii m. dr. Siane' řasy
vzrostl v dubu f-a
hodi' se do soustavy přirodopis. uvaž.?

Nr 18, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

situace

těžka' s-e, č. nevhodné' postavení NR 2, '18, 279

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sklad číu
<uhlíku>

podle uspr. obchod číu

koz NR 27, 30

NR 14 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slučidlo

odsouzení

NR 4, 193(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šroliti, šrolil

spř. šroliti, šrolal (nepr. šrolál)

préz. šrolí, šrolíš (> šrolíš), šrol'ú

podle inšt. šrol a 3. pl. šrolí inf. šroliti
ant. Lohel (briklačnická & fronta)
NR 3, 19, 23

čtenář NR se tvarem vyjádřil

převodem šrol. (šrol šrolne zapřičkauti // šrol šrolauti // šrol šrol...
šrol se vyhyba i šrol. jazyk.

NR 3, 122

šrol šroliti vzniel z ~~šroliti~~ ulhvice

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM

NR 5, 11

sroučiti s čílu

[Barbaniči sroučiti se zlatovou barvicou, spr. zlatovou
barvicou > NR^č 3, 19, 21 (

sroučit s obtížemi [redacted] mit etwas beginnen
jodle germ. zaciťi // jociťi s čílu
spr. sroučiti řeč

ředl. jím v případech pro sroučiti řeč s ostudou

NR^č 8, 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skrze^y

zastete přez skze příslušné veditelství >

Spn -

NR 9, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šoro-li

v. nář., šde brzo = šoro

(nafi. v. laň.)

↳ ptam se ja cč, dřevěč^vo, prv^v raz, šoro-li mi
šatku daš sus^v)

viz brzo-li

NR 10 147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pravidla farnosti : sčítané, 4. — 1.
ale podle už. spr. sčítání

NR 9, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skromivča

svob. 1. svet. valy

NR 4,17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skyčariti < z - život rovn
od kyč

'zhuclariti, zbruditi'
uzil K. Engelmueller

NR se vyslovuje

NR 9 313 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slaby' na eo
Lba radce >

Sfr. NR 21, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sladkotrávní

parto uspr. Kompositum
Entzugi Bezruc

fadle Süßgräser

cit NR 21, 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slaná

na Ivandicích 'slaný rohlík'
tvrdějí spí.
ale není to slovo spíš.

NR 9, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slanča

bežněpř! než solničča, už ze 16. st.
solničča spíše ve vřel. oblasti čes. (Mor, Slov)

NR 19 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slavoman

chyb. ve význam. = člověk ~~střel~~ typičtí chorobami Touhou je sláve
jodle slov s - man (Eloptoman, moroman)

NR 10 10 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlodni'

resp. foetissimus 60. let 19. st. NR 1, 217, 285 (P)

~~shlering' foetissimus (NR 2, 18, 20 (P, šticovny))~~

Sice podle analogie foleosting' - hastiny, poletovs' - lotovs',
ale zst. a munito y znamenat něco natísťo jiného

NR 5, 208-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sledovati

výzvu: 'brok za brokem
moment za momentem pozorovati'

nesmyslné úkoly:

↳ sledujke svůj včerejší dopis, zaslalme Valer
v přelose ... >

NR 9, 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

služky uar.

opr. služby
od služby

už u 79

 NR 70, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlepy' na co
↳ na pídno ošo >

Spr. NR 21, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slapýš

fyj' fřifomina' uem. Blüdschleiche

nemisty' parisanus

stary' uazev ces. a slovan.

hlo g zbyl. zavádet lid. uazev jine'

(medař, vřetnice, břitovnice ...)

NR 5, 251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovač'co

- 202 J. Húzel (Lid nov 30/5 '37)
divody filolog. a snad i lid. úzus: moravské Slované
divody frašičké: Slovač'co
dříve Slované uberše X moravské
slovač'cy má hánl. přizvuk, ale jednoslovné
Slovač'ka užíva, výstava Slovač'ka
203 sau je pro moravské Slované, ale rozšíři Slovač'co
NR: moravsko-slovač'cy X moravsko-slovač'cy
slovač'cy nemá už hánl. valstín, viz i VT
rozhodne fraze
- MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 21, '37,

Slováč

Účast na osvětovém fórně naší milé Slovače, spr.

Slovenska > NR 1, 17, 310 (N)
" Edo mesto Slovenska je " Slovač", dopomiti se omylu, jež
i nezapomenějí národnost & vzhlouchí větrí našeho národa,
čím' frské smé šou!"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slovenčina

slovakismus

Spz. slovenčina

podle němčina < němec

NŘ 7, 155-6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sloužit

Sp. - i. 21

č. NR 21, 106 (Kocourek)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slowo dati 'zalozue' slobiti'

epi. NR 70 249

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

složit. <sruce, jelena>
u myšlovci běžné
nové, podle exlegen, chyl.
Sfr. zastřeliti.

NR 4, 222

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Složka

od fivodu fochst. pu. významu deřovho
obč. ve vřeb. čin. : rozkládati sílu v její složce
ale i v trp. : trp. se skládá z 10 složek
Spr. i ve stenografii : složka 'čkalova' složenina'

NR 1, 217, 316

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sluhová

„Čena vykonávající práci sluhy“
nemí to tvar docela vhodný
nezvědomost v 1. pl. sluhové

 NR 6, 266

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

službě

'čína vykonávaná' frakci služby'

zme' bezvýhle

vymě' přiměří' slove zřízení

NR 6, 266

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sluchadlo

J. Havít narval reprodukční zařízení čísloem sluchadlo
vyslovil obavu, že filologové slovo odsoudí

uzito už ^u ^č ČM 1829, 2, 89: 'sluchový orgán u živočichů,
kteří nemají viditelných uší' (u jji. u velryb)

sfr. utvořeno, ale nemělo se
zůstalo jen sluchadlo.

NR 8, 237

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

služební místo
Dienststelle!

NR^v 7, 23, 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slučebná ústka
podle Diensta Felle

NR 9, 91 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Smelo

Spis. pro Smelo

X stc. Smelo i Smelo

NR 9, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Směrnice

odbor. výraz geometrický, Richtungsconstante

správně utvořeno

v říš. významu spr. < směrnice čís. folií >
NR 1, 717, 314

„^{dues} slovo ^{dues} mo' duš, při němž si něčdo víc učitelů nemyslí“

< směrnice učit. folií pro uabornu >
NR 5, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- směrodatý, směrodajný
- 61 nepř., fočle mařsgebend // richtungsgebend
- 62 < toto mičeni' nemize žti pro nás s-e' >
 č. hluto mičeni'm se nemine' řidi'ti
 // toto mičeni' nás nevaže

NR 10 62

odkoureno v řeb Etbl 1, 26, 168

u. něco je rozhodující // rozhodne' pro co
 // něco rozhoduje // určuje směr
 // něčím se někdo musí řidi'ti
 // někdo dlati // něco nás važe ...

NR 18 157

Smích
vypuknutí v smích, sfo. dáti se do smíchu
rozesmáti se ND 1, 717, 308

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

smoud
= čmoud 'čouř // čouřový' zářach'

tvor. původnější!

smu → sm̃ → čm
sr. smuška → smouška → čmouška

NR 9, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Smyrenský

sp. Smyrenský od Smyrna

NR 13 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suad
něco je na suadě
Spz.

„jo muce / pře to suaduo v^uti“
NR 4, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

snadně

< snadně se řešne NR 4, 266 > fyz' je to nespr. u. snadno
snadně adv. X snadno adj. zejména ve větách, kde je podstat. ten inf.
cestu snadně najdeš X cestu je snadno najít
materiál obou prostředků, zřísobene' avš' soup. a superl. snadně
nemí tedy farda, že adv. — o pou stavě' a správně (nej)
NR 5, 10

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Seattiti se k čemu
arch. m. oč

NR 8, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Maříti se za člu

podle parátu se za člu

Sp. oc

NR 8,64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

snědy'

Obměna převod. snědy', ale dosti stará (už u Vel)

dues obvyklé, nelze se vrátit k převod. podobě

NŘ 5, 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suivadlo // suivačpro

'fotograf. přístroj' pro čtení detromerů
Srov. suivač
návrh NR

NR 16 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Smímaná' fěcěné

řezné Smíma' s veřtě sá'dlo

ale formu vřezaním jí bežný, sr.

sbrávané' ule'ho
stážený' zaji'c

NR 4, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

snímek
velce jím nahradit fotografii 7 fotografie ma' vzku. čísla'
NR 1/1 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suivari

l. fotograf; suivari ma' v'zku. s'ir'it'
NR 4, 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Soběmoudry
selbst Eding

Zanielo

NR 5, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Soběstačný

sr.
arg.: stě. soběbyly', soběhrabny', - hrdy', - mysliny', - volny'

NR 5, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Soiree

odbor spolku komerz' proti "cizaci semu označování zabav"⁴
F. Stejček: l. č. vedoucí zabava

// zabavný večer

NR 19

59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sokolna

č. sokolovna

„obzledajši a rozširěnejší“

NR 7, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sólový kápr
suvinář. zfrázy, Stroj. se postaralo jedinec (solo)
částečně předtisknutí: ostatní "
podle Solo Karpfen

AR 7, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sorta

2. pobyč. sort, ueryšle sort

NR 25, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sorta

z které sorty hrašek se nejlepe osvědčily,
sfc. který // jary' hrašek se osvědčil nejlepe >
NR 2, 18, 184(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Současne „nemysli se tu na zádny čas“

< Příplav GLy současně důležitou součástí vodní lázně
50. Rovněžky, sp. zároveň >

NR 3, 307(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

soudkyne, ^{u jiných}
~~bylo~~ se místo sem soudce, ale zatím ani práce pro nezrytla

NR 13 166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sourostky

Nar Pol 77 < Petrus Evou gli sourostkové >
asi umělý nástroj, jazyk se umi ubídní

Nř 7, 209-210

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sourodělců vstevně

Třebíč, nat. l. 1884 - uvádí kot. Průp. 3, 384
asi umělý výrobek, jazyk se mu ubraňuje

NR 7, 209-210

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sawicetě

Sawicep'ci'

Sfr. Sawic'ci'

foedle „trpi“

NR 21, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

souvisly'

158 < postupovaly směry životních podmínek venkova, zejména
rozvoj komunikací, industrializace, nové techn. vymoženosti,
s tím souvisly' rychlý vzrůst obyvatelstva a změny
v pracovní technice i v zaměstnání venkov. lidí >
jedle zusammenhängend

159

sfr - souvislíci // s tím spojeny
s tím

X sfr - ve významu ^{MORAVSKÉ} ^{ZEMSKÉ} ^{MUZEUM} ¹⁾
souvisle' pasmo hor, souvisla' řec

NR 18

Souvratník, - ice

„slovo nové a zcela zff.“ u. vrtavice

~~NR~~ NR 4, 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spálení si mozek

podle il s'est brûlé' la cervelle

sp. prostřeliti si hlavu

NR 2, 18, 229 (TF)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spaniloduchy/

Šumlovy/

sohra čís.

NŘ 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Speciální

lépe č. zvláštní

NR 3, 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM :

specielni
vhodnejsi

- alni
NR 49, 266, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spež^v

'bronz' hl. u básní^{ci}

slovo je zni' cery, z nem. Speise

NR^v 2, 18, 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spisovatelé

spis. — y' —

území e' > i' bez mešední
předcházející souhl.
tvar velmi jasně

NR 10

168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spíše

Prav. pokla'dají za lepší tvar šp-
asi disimilací š-š, hlavně v hovor. češ.
často i v l-ře, ale je třeba postupovat podle Prav

NR 20 24

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

splatka z čemu
(z opravení daně)

sf7-ua co
NR 4,32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sfočívati v čem

< přípravy fočívaly v balení m. záležely > NR 1, 17, 55 (C)

< forzem "sfočívá" v věci omylem, sfo. jest učiím omylem // zakládá se na učiím omylem > NR 2, 18, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spolek se

sp. ~~se~~

NR 18 274 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společ

ve spolku s cílem

< destičné fočání ve spolku [!] s uviditelnou účelností stupňově
říšeno >

NR 1, 17, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spolu — + slo

jeu se jmen. sluzby, trary : spolubyti, spolezihi
a se jmeny spolunapetni, spoludržitel

se sloj podle nem. mit —

spolejšobiti (nem. uespr. Spolejšobemí) |

spoležaviti: sbratlivou vobu (mitverschulden)

spoluciti se zápasem nem. lidu

spolepracovati

NR 1, 217, 305-6

[autorství pře-
šavá žub.
v NR 3, 257]

spolejšepřati
spoležakládati
spoležajiti

NR 2, 118, 228 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nova' vřva & uenřiváni' kerho germanisani NR 8, 159

Společnosti

nespr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společnosti

vesfr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společnosti

nespr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společnost formátů & cen

verze -

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společnosti

učení -

NR 22, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spolupráce

J. K. F.: podle Luftfahrt, ale je uvaleno ?

Sp. , slov. spolupráce, spolupráce, spolupráce atd.

viz NR 1, 305 ; kub NR 3, 260 ; staré doklady, ^{bezpečí} v obroz.

nesp. ssa se spolu —

NR 22, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společnosti základy
neupr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spolu s radostí

veřejně

NP 22, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spolunasloučatř

nesfr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spoluodfornidati

nespr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společnosti: Eolo

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spolupoma'ka ti'
vesp.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spolufoedersci

nespr.

doložens z' nesfolufoedersal

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spolupísobiti

nespr.

NR 22, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

Spolu tvoří

chyb. spolu tvoří republiku
dávance v zápor. podobě

< Ehem! naši republiku nespolu-
tvoří! >

NR 3, 310 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Společný budovatel:

resp.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spoluzařadati:

nespr.

NR 8, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spouka

l. stiskací knoflík
ale slovo je tvořeno spz.

NR 7, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spory

spojení se uespr. se spóriti (spareu), spärlich
sfr. 'hojný, zdatný'

#1

NR 5, 271-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Spřilov

uabáda' & v'řládu
léř Spřily

← Spřil

NŘ 10 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

správceva'

l. správkyne, protože -ova' označuje obyč. 'správcevu
Země'

NR 13 166

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Správce

Spis. - ce -

NR 25, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spřávectví

spř. správcoctví

NR 31, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sprostá

„fivodue pl' a Sfiduue ysi'“ s - 7 -

NR 2, 2A, 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

spustiti /
spouštěti

kolmici na co // & čemu

obojí spr.

v případě (b) se spíše říká věsti kolmici, neboť
& kolmice může věst i jinak než dolů

NR 21, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sraziti: Částečně s flakem

Sp.

NR 5, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

srážiti si s učku

sp. NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdce

nemoci přátelství přes sdce

germ. u. Sanktbruchs - nicht übers Herz bringen

Nr 10 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Srdce

vřítí si co s srdci brny pokládají za svou.

ale lid. Elst. Soum co na srdce

pro cizí fůvod s snideřlo nečs. užiti' fůdl. § NR 3, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

srdcečný' di'ě spr.

adj. (-i'//-y') znamenalo možné vztahy k srdci u významě "hmotnému" /
"frémšenému"

s-y' důleží "na prsou" s-a' záleží "jduca' ze srdce"

žádati, prositi s-e'

starší doklady na dělovati s-e' nejsou známy, ale není to
chyba ("di'ěy mohou a mají vycházeti ze srdce")

s-e' dělovati // ufrimné dělovati

není vůbec chyba, což nám skvěle jasně ukáže

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 1, 17, 256

Grosbénina

sf. -^{v/c}ste-

arg. : mastěny / NR^v 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

srovnati se / srovnávat se

v stč. se říkalo i o sporech osob < když se voleuci nemohli spolu
srovnati o osobu, židež >
i v lid. ul.

Spr.

NR 1, 717, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozumitelnosti:

[k vysvětlení arozumitelnosti jich (=hvězdářů)]

běhu (Kresl) >

v obroz. obačiny' typ, obnovu starý model
zůstat v mezích j-ové' unforst!

NR 17 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sršev mark.

lid. fem. (pl. sršev)

NR 27, 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

setkání

28. nov 2013

NR 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ssaci'

Sp. -a'-

NR 7, 33

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

S sebou

„bidna' napodobenina nēm. mit“

<ja' fujdu s sebou>

Sfr. : vezmi mně s sebou

NR 5, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stáčiťi &³ + subst. verb.

lefe iuf.

na⁴ + subst. děj.

lefe iuf

< Leboři' sblizeň seua a sláuz nestáči' ani & udrženi' foloviciu
stavu dožka, fustěji udržeti foloviciu stav >

NR 1, 17, 308 (N)

< 19 bramboru stáči' na uživnu člověka 28 dní, fustěji : člověka
uživiti > t.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stadion

A. Uoden. (Nár. Pol. 18/9 '29 "Cizí slova") žádá
slovník stadionu (x stadia od stadium)
NR doporučení stadia

NR 13 185

"Aby se kralo stadion (4. st.) 2. p. stadia atd., sotva
již dosáhneme"

NR 14 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stadion, -ionu m.

spr. stadion, -ia podle prvodu juckua

4 vol. cizinec, slyši-li na's tať ukařiti, pomysli' si o nař' vrdělanosti uo'co divněho

NR 8, 212

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stadium

rozhodující s. větové vály, ~~z~~ č. údobí NR 2 152 N

něco je v nepřávném stadium
vzhledem k původ. významu slova
"nesmyšl"

[dráha & běhoun
o závod]
jedna část závod.
dráhy

[Josef. část přeběhu u nich
jiného]
vlastně u nich

vlastně u nich. "vzrostl" šk. j. u nich

MORAVSKÉ
ZEJSKÉ
MUZEUM

NR 8, 212

stálec

utvořeno správně, ale neobv.; l. stáby' začátek

NR 10 257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stanšov

Sedláčích: Stanšov; Pal: -ně- // -ně-
starší asi -nk- od Stauek (Š Stan)

v ústech lidu -nk-, sčítit tohoto tvaru
→ Stauek

Sr. Čenšov (x Čeněk)

NR 3, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stanouti lode < u odna >

zřet. suiz. u. postavit se sam < & odnu >

NR 3, 151 (B)

slse se rozšířilo

dob. stát, stann & u dob. stát, stojen

Lodejmeš-li uljnu vodu, stane kom > dohled ze stě
sls stát^v (si), stann (si) & postaviti se' < žena si stala & oblohu
v čís. zaniklo, protože inf. státi sl neexistují > kušiciv

ale dohled ještě u klak a kory
novotvar stann, na lorr. a stanc', stane v fol.
stanouti

rozšířilo se v době obroz. asi vlivem fol.

není uspr., na lorr. je doložen
nerafornovat na postaviti se // zastavit se

NR 3, 186-7

Stausvirdo

v starší době významnější 'stany, ležení, úkule',
místo, kde učelo státi

dnes ve svých formách. vlivem něm. Standpunkt

ve věcnou v podobě - isdo, ale spr. je i - iske

NR 3, 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stanovit co
<odměnu>

spr. ustanovit

NR 4, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Staro -

-veš

Sfr. NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Staropraha

germ. u. stará Praha

NR 14 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

starozábožný

spr. -ní < křesťanství, pohanství, jidášství >

průběh & vědomí se označuje -ní

X-ný 'vlastnost věcí, co se shoduje s nejvyšším
starým zábožným'

NK 12 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

staryj
quenny' tvar staz' mozny' jen v mark. sq.
bvar ciste osobni', neziva se ho ani o vesech, ani o zviru-
kach

NR 7, 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stary'

15- jak je dibe' stare' ? bežna' obrazka
16 jsem star' x let spr. hospo' doloženo v stánsím j-e
stari' 'senectus' faktice' až z doby nové (Jg. dohláda' ze Zlobic (Lohs))

= stá. starost
holič pěti let ? je v dnešní době bežnejší
"pojem stáří" může být absolutní i relativní
taky u jiných jmen vlastnosti : velikost, síla
NR 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

starý / na co
↳ na kožku →

Sfr. NR 21, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stáři

◁ v stáři 12 let, lépe ne věnu >

„nedáme stáři jeho význam vlastni!“

NR 1, 17, 213 (f)

LF proti stanovisku NR vystoupily

NR uznala forcé: správnost stanoviska LF NR 7, 23, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stát na co
(na ulce)

veniklo za 1. svet. valky

NR 4, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stati' fšáuo

stoji' fšáuo v staršim je dosti čast.
Těadl, Jaloubek, mill

šp -

NR 8, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

statio

'Kronholz, Weideband'

uvádí 'Verej' v materiálu 8 slovníku technologického

— asi z terminologie 'Galconre' ('Stellwerk', 1861, 289

// zhlaví (teďto termín uvádí 'Saf hem-ces. sl. věd. nazvů',
1853)

NR 7, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

státo dol

nezpr.

NB 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stařo dol

sp. statui' děl

NR 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stávající

za stávajících ošolnosti' m. za trvajících
nejvyšších } ošolnosti' > NR 1, 27, 56(C)
některých
takových

s-1' ceny hnojiv NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stavěti se

< 1 m látky se staví na 90 Kč >

resp.

~~NR 9, 12~~

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

steh

fráklad Bartůš. termínů stých, nevlád.

NR 11 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stejnobroj'

sfy.

NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stejnouměrný

// rovnoměrný

Spic-

NR 8, 315

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stejný

stejnou měrou ('louž měrou')

X rovnou měrou ('tak, aby si výsledky měření byly rovné')

busy zá'dají všem rovnou měrou naměřiti u. stejnou
ale která se běžně všem stejné naměřiti

NL 8, 315

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skládati

Fr. Bradáč, referuje na rozpor mezi Prav (-e-) a PS (-e')
PS anticipuje budoucí ~~Prav~~ Prav, proto připustit jejich
rozdíl

NR 20 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stereotypně

osmašedesát s., čes. pořad stejné // rozměry

NR 2, 18, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stihací
stiháčka

s - i -

podle stihati

nespr. sti-

X stiháč "stihací letec" >

NR 18 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stihali'

Sfr. st' -

n. NR 27, 105 (Kocourek)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

střihoman

spř. — uam
jodle šleptoman, monoman aj.

NR 10 10 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stisrátko

p. stisrací snofle
ale slovo je tvořeno spí.

NR 7, 192

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stížný spis, žaloba

starého převodní, sp. // novéjší stěžovací

NR 7, 95(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stolar

moravi sumus

čes. spis. truhlář

NR 8,251

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stolniciti

yg z Čelad Oklasu f'isni' kus.
fieddoha kuska'

< stolnic' slov. řezniciti, pytlaciti.

chies 'lyti stolnicem, rovnati práce u stolu,
firi stolování' >

Sfr.

NR 22, 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stouati
3-sq. stone moravismus u. stine, < tone - sudce stone > l. NR 2, 18, 82(P)
stuzovka

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stoupati

sem stoupati, Elsej; frank stoupa
bezna' metafora, nem' z de uic uoies.

NR 10 314

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strana

Ještě třeba konstatovati, se stere'strany zbrane gly
ukryvání >

germ. von welcher Seite
Sfr. Edlo je ukryval

NR 6, 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

střihnutí částku s platem

Spz.

NR 5, 160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stolnouti si s učku spr.

NR 2 758

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strikers advantage

č. výhoda zadržující hráče

LN 2/11 35

obvyč. NR 20, 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strohy' c'přisay' // přičerý' chováním // nemilosrdný')
2 rns. c'přozmí
zlyččone' NQ 3, 219

fruzal 2 rns. Sašil, zlyč. f. 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stroj čehs
↳ obýbaku' flecku >

spř. na co
↳ na obýbaku' flecku >

NR 21, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

středečín'

← středa

spř., podle čtvrtečín', fařečín'

jiné možnosti (doložené): střední', středový', ale 204 ?
rozklad pro středečín' (Cholč) (Rais)'

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

středobod

Šumavský

ročník čís.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strelčičky

resp. utvorené (muselo by zúž štíto —)
z jún. 19. st. podľa Pfeiffera Schnell
s-č, l. jasno štíto

NR 4, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

střem^v // střem^v stromu

77 nespr. u. střem // střem^v, vzniklo střem^v čtením 112
78 mabem' u^v u Jg a také v době starší

Blah: střem^v slovo morav.

jiné slovan. j-y svědčí pro podobu střem^v
'jádro stromu nebo jiné rostliny', 'kůrka jádro kosti', 'kůrka jádro',
asi mask., od jívodu i-lmen, s uchylným e vědu
ale na loz. střem^v, 2. střem^v

NR #

758 také 'jádro // zárodek' uádoru
na trebovské střem^v a klátovské ostržem^v add.
v kucharské 16. st. v ostržem^v 'vnitřní semeni' S

NR 4

střížiti co

u. stříhnutí NR 1, 17, 20 (B)

"novotvar, místo věloží raději užíváme tvaru stříci čeho"

(střížil naše štěstí, raději stříhl naše štěstí > NR 1, 17, 56-7 (D)

~~< s. touz, sp. stříci touze > F.R., NR 1, 17, 116 (T)~~

< střížiti majetek, léže stříci majetku > ~~NR 1, 17, 213 (F)~~ NR 1, 17, 213 (F)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

studená

nejší v želez. vagonch

neobvyč. m. chladič // zima

sp. o formách klimatických : v horách bývá studená

NR 6, 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

studna

převodnější je studně
západ. Čes. a spis-jazyk daly podobnost tvaru Fordému,
ale podle vr. měřeno zšly užit. tvary

6. sq. v studni

2. sq. do studny // studně

NR 5, 189-190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stůl

'stolovana', hody, jídlo'
i v ciz. 'doatad' stane'

← modlitba před stolem, fo stole →

vevni' germ.

NR 4, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stufou
u vyšších stupni in lohem Grade, 'nesmyslný' germ.
mohl by být na vyšším stupni, ale zůstane
se! < na nejvyšším stupni tři a slavy státi >
jedenou státi a frakturu uendovann found státi:
velice // tuze // nadměru // z uily ...
NR 2 154

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subskripčníce
návrh za subskripční listina (vím. Liste)
nemá udeřít na rozšíření ve spis. čas.
NĚ 3, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suk

mor. nat. m. uzel

NR 20 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Suma

Hlidka (Bmo '26) vytyka' slovo čes. foet. spoiteluè, která jã
nahradila obnos
"je čestěji než obnos"; slovo uflue zdomácněle' X obnos "zřetelua'
imitace něm. Betrag"

NR 4, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suvoiti

v dvoř. spis. je jen s prefixy: v-, vy-, po-, za-
spis-e' nahrazují jím střičiti, "přijim, navdne proč, zmi' sprostě"
< tati' & vsune džubru do šafry > !

"polyb zol. jemný", v staré dolie spise "polyb prudký"
přibuz. slova suju, souvati 'karetě // stěletě'

z toho v min. stol. - souvati napodobením folokiny
po-, pře-, za-, od-, vy-

NR 6, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svatba

2. pl. svateb

viš. svadeb

NR 10 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sue'

znamenalo v složenině ^{delu} "zoldistui"
rozšířilo se s složením podle něm. selbst —

Sue'pomoc = Selbsthilfe ('sám si pomáhá')

Sue'oprava = Selbstverbesserung ('sám sebe opraví')

X svévole, svéraž

NR 2, '18, 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svečasny' ucet

"zbyt. novota"

ani otrocky' prikklad

od sveho cemu, nespr. uzito

seinerzeit

NR 3, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sveřadny

návrh stavebního na zřízení self-made-man
nepřímé: 'sveřadny', stroje

NR 3, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

soerák

utvořil frý Jan Euler kolem 1905

asi starší, už v něm. - čes. slov. věd. úřad. 1853 - vytvořil Šafářův?

užíval často Bartoř

podle vz. svévole, svéhlavost, svévolný, vladní svépomoc, svépravý

byl svévile → svévolný, stoum. subj. svévole

Pročeni složenin se své - se rozšířilo z fem. na muž. i neutra

svépravý, svérody

sve - znamená "vlastní", proto je uspr. užívat ho podle něm. selbst-

nafi svépomoc = Selbsthilfe ("sám si pomoci")

svéoprava = Selbstverbesserung ("sám sebe opravit")

sveřez(ný) se už vžil, nem. first se jim vyhybat

MORAVSKÉ
ZEŇSKÉ
MUZEUM

NR 2, 18, 123-4

sue'stojný /
s-y' uaklad podle Selbstkostenpreis

[viz kčz
NR 2, 213]

nespr.

sue' - nemie's se spojen' fivlast. zájm. suej' se subst.
sue'blary' < sue'blary

ze suej' + stabi, nemožne
mechanické napodobení y'razu ueim.

NR 8, 159-160

slovo se tu a tam znoume obzovuje (uafi. LN 13/12 '31)

u. cena výrobeni'

nealyhovuje' cena rezizuj' = vlastni' // ualy'vaci' // porizovaci'

NR 16 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suet

~~germ.~~
L největší pivovar světa →
germ. das größte Brauhaus der Welt
Spr. na světě

~~NR~~ 3, 19, 20

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

světlo dámy!
Suntovdy!

sohra cís.

NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

světloelektrický
světelnoelektrický

lépe fotoelektrický

NR 3, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svisky

řanaty svise i rovnoběžné vedení z řece >

'směr předněbu volně vsičko'

X Solny' ydanci' Solmo'

opr. řanaty vedení Solmo

NR 5, 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Svrchpřamy', Svrchuriceny'

stare' spojemi' nem' uspr.

ovsem' překlád lat. kčem' se supra

od f. 15. st.

NR^v 2, 218, 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svij

30 Novomanžele děluji za blahopřání k svátku sňatku
jejich

31 Děluji za projev účastí při úmrtní licho sva

Prostím o potrvání naší obpduaboz

Dělujeme za vrácení naší úražové zásiily

Poriadujeme od vás zaplacení našich úbrat

viz Feb - Eisl 2, 26, 173 n.

X Rozhodli jsme se odolat své obpduaboz

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

NR 26

System

čís. soustava

NR 2, 18, 184 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Systematicky
řadějí soustavně NR^o 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šaurle

'stolička pod nohy' (Panka)

viděn - dem. slovk. Schemel < stáem. schamel < pozdu' lat.
scamillus
dem. & scannum

NR 7, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šaturná'

l. uče šaturná' (—až pro jmelna v'robce)
sr. fotografá', šaturná', hospodá'

NR 8, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šatvařka

„nelibi' se nám, protože souc. - at' obdívá tvoř' jme'na
vřobci (ac' máme na fi. i archiváře)“

l. šatvařka' podle folopra', bratvařka', hospodvař'

NK 8193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šatny, -a'

není možné, sr. vrátit
p. šateurka'

NR 8, 24, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šedokory
šuntovky

rota cís.
NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šerín

říklad něm. názvu Realia Finsterstein
umělkovače⁴

" l. Temny' Edmen nebo Rasikova edla (jítam bronzoval'
bysta Rasikova)
viz J. Ambroz, Křesť. učivo, Udr Listy 9/3 '30

NR 14 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo
část

„fůvrdněpt' a spavnef' 4 5 - 8 -

NR 2, 18, 240

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šefiti co m. čeho / ušefiti

<ani ten jaji' zákon uelhl ušefiti, ^{Hal} sfi. toho zákonu jaji'ho uelhl ušefiti
fiend > <ly sáty ani šefiti, ^{Hal} sfi. sáti > NR 1, 17, 87 (B)

<uistlové bravy mají se co nepoče fii kedvisicela šefiti, sfi. ušefiti
brav selma' šefiti > t. 278 (N)

<frava j-ova', sfi. frav j-ovžeh > NR 2 151 N

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šetrní cíle

Mařka Slk (nové vyd.) : „slg.“ varba

převodně šetrní cíle

← pravidla, platí →

vyvinula se v oba varba šetrní cíle (sr. hospodářství cíle)
plyvati

Sfr. : šetrné stromy 'nemich jich' X šetrné stromy
'neplyhvajete jimi'

NR 10 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šichta

čes. stáda

'skupiny dělníků, kteří se vystřídávají v nepřetr-
zité práci'

NR 6, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šišnouti se doh.

v platnosti „trvale“ vlastnosti „Všecko se umi dobře šišne“ >

z něm. v lid.-j.-e

NR 3, 19, 17

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

škubati

nač. m. škubati

NR 7, 307

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šlágr u. vyborný' Eus, ušpěšný' Eus NR 1, 117, 154 (N)

ponechat něm. slovo jako citované
vzruš' s cílím jevem

NR 10 288

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sléjšký náč-
sp. Blížky
už u Jg

od slizky'

NR 10, 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šliřova ves

ves založena asi před 130 lety jako Šliřoves
název uesp. utvořený
lid. Šliřovna, kŕže přijmout tento název

NR 9, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šohajka

novotvar přívodu nestrojeného a nelid.
s mark. šohaj, utvořeno v Praze

NR 6, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

špachtle

obecně se užívá
návrh: škrátko, ale proti tomu mohou vznést námitky
nové slovo musí vytvořit praxe

NR 2, '18, 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

špatný u a co
< u a uohy >

Spri

NR 21, 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

špeditéř

z něm. (tam domo domo od 17/12)

z ital. spedire, fr. - teur

prav. sp- není zcela spr., protože jde o slovo něm.
syn. špendlík, špítal

nabývá se čes. slovem zasílatel (různém významu)

NR 5, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

špejl

nem. původ
jak cizy?

NR 14 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šperlařičky

š - a' škola se vezda' dosti vhodně a fešně

navrh: Šlenovnička

NR 4, 223-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šfice

nesp. [vlt] ma' do šfice rybi'kajici' tlamne >

NĚ 2, '18, 312

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

špion, špionák

„usódu' uakrade starších slov vyrúidac', vyrúidac'ostv'“
slovo vyrúidac' vytvořil Kom
základ je v něm. slove spähen 'patřati krađem'
z přeluz. se stlat specio 'hledim'

u nás zobecnělo '29
'ubozí' špióni tvořili řádku, a uim., vznikli 'v ústech
německých“
vhod. pro habsbur. křs. * ne pro ČSR

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šrot

něm.

v stč. sluč (obiti se sloužlo v nejarém hmoždění)
dnes se užívá i v ughvatství ~~šrot~~

snad by nešlo nemožno vzpřístit dare' slovo domdeu'

šrotovati

návrh na zčistění: slučovati (sr. bicovati, šicovati)

NR 2, 18 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šrotovník

návrh na zřízení: Hlučín

arg.: Dupanč

NR 2, 18, 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stanglovany

S-a Eoreptev otroč-napodobenina gestangelot
c. stielena' do voly NR 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Stolba

slovo nové

Matzenauer :

< Stallbube
(dial. Stollbua)

NR 7, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

štrachati se, fřištrachati se

↳ streichen

česali žitnou -a'-, ale analogický zbračeno

štráčky delati tohož původu

NR 7, 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

štrapačci' bity

fréjato 2 uém.

l. bity silné, ale tento návrh s se musel ujmout

fare' — cestovní (na cestu)
— pracovní (do práce)

NR 10 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

štych

termíně ~~čestár~~¹²

< Střih

už u Klácp. (1822) a v starších souvislých (Tham, Dobr.)

formy o předání: stěh nevhod.

přehnutí (Franta Šim.)
1846

vzatek (Jordan) - nejlépe utvořeno,
ale sotva se ujme

NR 77 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

suft, suftal

z nim. Schuff 'mizera'
obedeme se bez nich

NR 10 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šumelit se

nic bíloho šumeli' se u stále

ocelnitunto

NR 4, 143(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Švec, 2. Švece

špa - Ševce

NR 3, 119, 31

duvod, proč se uživatelé brání na těchto lince tvaru,
je citový
zbarvení jsou šedé fosforové

NR 6, 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Švejcár

tak fise Jg, v st. o. -aj- (rd 1464)
Švejcár 14 pravopisným slamen, ale rozšířilo se a Job.
je ujedn do prav-

NR 5, 178-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

švestbovici

288. novka

NR 13 143

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

T, 1, 7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

14

Tabák ve zoubení

podle Rauch tabák in. fructus tabák

NR 4, 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

taba'kovy'
obyč.

z taba'ku taba'kové výrobky /
podobny' taba'ku t-ová bavna'

t-ový monopol, l. taba'čnicki' -ni' wa' širni' rozsaah
jine' vzťahy k taba'ku

také l. taba'čnicki' trafika, dýchadly, prodejna
nebo prodejna taba'ku

NŘ 5, 253-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tableta

2 franc. tablete

je možné zkratit slovem

polerantka - uvrle

NR 6, 284

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fahnouti se
horstvo se fahne

Sfr. NR 3, 19, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádnou se na co
'dovolovati se cihl, uarod na co cihl'

čistě v starší cihl, dohled u J

↳ Tabli se na Enily Plácel

termín frabridě, (reunni) 80 fořk'dahu za germ.

NR 2, '18, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tajno

jest uue tajno neni napodobeni Cat. fugit uue
uue je sam. odlik.

NR 2, 18, 126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tajny' fovařovat' za tajne'

Geheim halten

↳ Generálové fovařují svoje plány za tajne', sp. taji' →
NR 1, 717, 310 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tajupluy'

germ. podle geheimschrift m. tajemny'
taju- asi napodobenim slozenu typu vtelu-
taju- - fokus opraviti nespr. tvar

NR 10 63

tajupluy', taju- není nic

NR 14 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tak

s tou věcí se to má' tak a tak
ani olovem německy

NR 6, 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tak

je tomu tak spr.

Ha nič se má tak a tak spr.

NR 6, 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tal

ponořadř - tal

< Ponořadř to řl kesmysl, tal jme unřto
ono neotřřli > NR 2, 18, 228(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

také tak + adj.

↳ Tribas byl tento obraz také tak nepotěšivý, říce na druhé straně
líčení prokazalo, že... , sp. sebe neutešněji, sebe méně utěšený >
podle něm noch so NR 1, 17, 67-2 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

farář^{uv}

<farář[!] fo celku svete >

NR 1, 217, 279(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

takový
jako takový

vždy chybne! za něm. als solcher

NR 6, 187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

taky

tuor lid., ale je i u nekt. dobrých spis-u

< také' (sr. záhy < záhe')

snad ufoctobemim brzy, tedy; snad ufoctobemim
i spojím také i

NR 5, 94-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

taně odtud

// od taně odtud

NR 2 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řadu 123

NR 1, 17, 123(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo ptač

neuvést to lit jsem.

in name: ptačička

NR 2, '18, 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ted^v

mjstarni' v'ru. 'lile'

forději' ted'nyu' 'fratve'nyu' → ted^v

dues lid. x spis nyu'

nem' vespr.

NR 6, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

to da // -y

Spr.

"v ulicích Svizní" obzvlášť -y

NR 3,220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tehda'

sf. - a

NR 18

63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tehda // -y

spz.
"v kulturně smíšené" obydlenosti -y

NR 3,220

oba tvary "žiji" vedle sebe už od nejstarších dob,
spz.

NR 18 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tele

Esarše' tele m. jalovička
mušské' tele m. byček

} na's uenčovan to uviťa'
"Zdravíje selbyja smičem"

NR^v 1, 17, 31

MORÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

telečský
telečský

umělé a uelid. tvary
"sf. telečský"

NR 6, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

těleso osvětlovací
topue'

Beleuchtungkörper
Heizkörper

fonke' fialady

návrh na nové termíny : světidlo

(s-i- jako
v nových odvo-
zeninách)

topidlo

NR 4, 314

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tolu / / tělesa folovice
s. folovice těla

NR 3,216(0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

temno

nafis v zelez. vagonch
neobvyd. u. Fma, šero

NR 6, 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ten

mluví se o dobrém a zle

neřekdu si vybral to druhé'

nejde o něm. člen, ale o významu události'

NR 5, 256

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ten oddas. dyls'

◁ ~~nikde~~ není práva, že by se záležitost nemohla
vedením do řízení tak (Kocourek) >

m. ta // ~~ona záležitost~~

M. NR 21, 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ten + superl.

74 otroce' uafodobem' uen. urc. členu'
hl. naši obchodníci, ale i uovinatři a spis-e'
rozlišovat zájem. a člen

" zájem. ten u 3. stupně fird. jedna není chybou, můžeme-li ji ponechat;
i když se vyjadřujeme bez tohoto 3. stupně, a nebo můžeme-li ji na-
hradit zájmem tento nebo onen

75

< To je to nejhorší uestěti, že jsi pozbl víry v sebe >
sr. To je to uestěti // ono nejhorší uestěti

X < Volič si uyni na' vybrati - tu nejlepší z kandidátů >

76

nerp. < i ten nejmenší dárec z lásky je nejmilýší (Čelák) >
spr. v těch případech, " sile chceme jasně vysloviti podivem, že to
neb ono sledujeme z na předmětu, o němž bychom se
fotw uerpueně uadali (slivko ?)

< i ti nejšťastnější pohrdají umou (Bratr) >

NR 4

if.

ten Stery

- 133 MB: objevuje se tak v sbírkách ve spisech právních, v listinách
radi vyjadřovat se „prifaduej a svornim telnoji“
u toho školské úřadu → u velkého // prilohového úřadu
u leži Bačovské, Zemle
Samberg (Lott 4, 59): slova ten Stery jsou starodávný přechýlený „cancelarový“
jako u nás slova respectiv- betreffs a užíváno jich buď jen zřídka,
v čas nové formy jako slova potahmo.
dnes je ten Stery i v úřed. slohu řídké, „smi uam již hodně cize“
134 doložka z r. 1530: „ten uēstery“
ten Stery anti bul = uēstery ten článek // uēstery 2 těch článků
135 Stery má iže funkci nové. zejména
doložky: Řehoř Hrnčí z Jel., Thadl, Jan Hanušku. z Lobk, Václav, Hrad 18 a j.
136 až do 16. stol.
137 z nové doby: Pal, hojněji Gnes 19. a 20. st.
užívají ve větech, v pářích uēma Stery platnost „uēstery“ (jako
„da betreffende“, uš. „uēstery“ se znalme' skupiny předmětů“ v starší ciz.)
= normativní
138 nov. význam vznikl nepřesným učením Stery (chápe se jako zájmen.
ten Stery úřad „ten úřad, Stery ma' rozhodovati“ vztahle)
„vraž ani všude dávno vyšly z obce“, bez opory v j-e státním a v lid. mluvě
ten Stery soud, l. prilohový, lečitel jíže jí se ševci bide, l. jí sých brzdách →

ten samý odraz

řadí se tu samou [-plachtu] zaslati fo odryti
do spary do H. >

vyklá Nuč

NR 6, 218(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tenkovy'

Smilovy'

sohra ces.
NR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tento odraz. subst. genu.

[dohoda]

< nedocili'-li se te'to

u. nedojde-li s' u' >

4. NR 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tento odraz. sušt.

↳ na jednom z těchto [= Sarafrahi] sedla bedruha >
germ. u Smilovského

NR 10 121

„otroče' uafodobeni' uemodny“ i dieser // derselbe
m. rajin. 3. os.

↳ viber opkaji se o zbytky listi, srazit toto z zemi >

Sp. je

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM NR 14 140

tento odraz.

vypsala K. Kestrovicova'

<... [detektiv] zpozoroval v ulici na Závětrí podezřelého
bloumavého muže. Tento se nenápadně bradl
podle domu ... >

NR 23, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tento z + gen. pl. adj. v superl.

< Chata u Černého jezera ... bude otevřena s nadostřím
frondu turistů a lyžařů, který z tohoto z nejfirvabnejších
bodů Šumavy ... každoročně přicházejí >

nečes., že strachu před varbou jideu z

Sfr. z tohoto bodu, který je jeden z nejfirvabnej-
ších

NL 10, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

teutyž

sp. jmu sblouvalni' ady.
v 1. 4. sq. teutyž aj.
pl.

NR 6, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kontyž adje odraz.

učinilo se o vodborne v Praze - Bratru

< chystané úpravy Vltavy v obvodu teže⁽¹⁾ vodárny >

NR 18 220

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

teprve

vzniklo v nové době v 18-22 podle frve // nejfrve
v lidu nežije
spíše teprve

III. NR 7, 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tenor

frábo ua t., c. na ma'silivováni' (zastřarováni')

NR 3, 303(N)

t. bolsévické' agitace, c. hrizováda bolsévické' švami'

NR 3, 304(N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

teslo // tesli's

návrh na počítání slova hoblí's

s odvozeninami (o)tesliti, tesliny = hobliny, teslice = Hobelbank

Kott 4, 70 z Jg a Jg z Pálk Slk (zde nejde o nedovolené změny)

tesla, -o, -ice 'rozličné druhy tesar. sekýř'

nehodí se pro hoblí's, představa tesalní

NR 6, 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tesně

tesně nad vodou, spíše nad samou vodou
„nemí zde nic, co by stáhalo, těsnilo“

NR 1, 17, 55 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo souvislé

průběh pro redaktory: spr. úzce
bruslic. zákaz

NR 34, 114

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

teřbakua // testovníkua

obojí spr.

NR 86, 7003, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

① testárna // testovníárna // výroba testovní

věchna slova odpovídají čes. slovo tvořící
soustavě

doloženo ve slov. ①

u ② značena dělna a zvlášť sklad
(vinařna !)

NR 86, 2003 55-56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

textilné

"reprodukt ženských", nefis.
leže textilní dělnice

NR 3, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

těžobrevny'

Sankovdy'

sořva čís.

IVR 10 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

thorunsky'
resp. u. thorunsky'

NR 10 125 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Tilsit m. Tylče
NR 1, 17, 90 (0)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tisíc

2. fl. tisíc < pět tisíc >

X tisíců „jeu přibližný velkých počet“

< tisíce tisíců
ještě počet jde do tisíců >

NR 21, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Fielopis

notochy "příklad" Druckschrift

-l. tisk

ale uvidy asi bude potřeba slova Fielopis, už víteho

NR 11 167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Flaciusa

napodobenina rím. Presswurst
lefe Flaciusa (Kau)

NR 2, '18, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tohorocny'

asi sbrali smus

mad genu. podle diesjähing

NR 10. 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tok

<tok světovými událostmi, spr. vývoj > NŘ 1, 17, 278 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

foliŕo

'jeu'

v 16. stol. se ustalil rozdíl mezi foliŕ 'investor' a

'jeu' < foliŕo 'jeu' / foliŕ 'foliŕo dva lidé' 'foliŕ : dva lidé' >
"je na místě - je, kde se mluví s jazykovými dialekty"

NR 4, 273

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

topol

v stavu čis. jen foote ues

le'z Jg SLS

obes tvary oboji

trav, Geb trav 30, 107

X Geb Euk 2, 26, 180 : jen foote hrad

obojí stáňováni

NR 18 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

houha

2. pl. houh, ne tuh

sr. 7. pl. houhami, ne tuhami

NR 298, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

louha + subst. děj.²

lépe + inf

↳ louha uplatnění se v císařově, spř. uplatnění se > NR 1, 17, 155 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

továrna čičo

↳ orobutka strojů, čičic, Suofli čiči, doutnů čiči >
čičeji : na čičice, na Suofli čiči ...
anotiv uem. Zigarrenfabrik

čič NR 21, 30

NR 6, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tovaryš

čes. obvešna tovaryš 'Soubor'
přislouží rus. Sovetsk. strany

X tovaryš 'řemeslné už vyuceny', ale francuzi
v zavodě učebních mistrů

NL 21, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tož

mor. stody // taž kedy // taž

neruamená a to

↳ Zprvu viditelnou tu i snaha učinit: tyto sady
i v zimě krásnými. Tož vysázením stromů a živin
stále zelených ... > vespr.

NR 9, 253 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tradice

z Gřtečíné

NR 1, 17, 212 (C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tragedie

neprávnost morální f-i, č. mravní fruchtování

NR 3, 303 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Frakci
z wim. trazen NR 3, 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Tramp
59

často se pěstí taneční slova bujčí
tulák „je fonekud veličkové“
l. chodec dč. i „focentný bez frotován“ (sr. Let troj)

60

chodectví

„nelze očekávat, že by jim dal duševní usnes před-
nost před usdušením slovy čestní“

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NR 19

trati

trati vodni m. - ti

n. NČ 22, 250 (2)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slsa se jako slova vzakeku z nemocim vyhybatne
slsa doč., ale může ualž vku, firtou.

< jsem-li nejaly' čas v místě, trefim v uou
tam a tam >

NR 4, 241

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čestný dop., bod, území, úkol
výk. čin X čestný čin
výk. činy (čest-ěte II, 720, 86
"čestná ložnost")

Sp. léčebný fond
X čestní příkaz

NP 32, 89

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

trh čeho
<roží>

nespr.
odpověď se říká trh na dohled, na ovce

NR 7, 282

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kn

byti: soum trnem v očích
Jg doula'da' kprve z Rosy
trnemem! z't reflexem něm. ein Horn im Auge
je to přirovnání biblické (Bkral)

NR 6, 93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

troky z něm. Trog

NR 3,62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Trvalité

holicí a' neclama: < Trvalité Va's možno i ve Vašom
vlastním lýtě >

NÚČ 12, 33, 130 zaručena la: trvalými bez
elektřiny

neopř.

NR 18, 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tieba je Gomu co, spr. čes NR 1, 77, 17 (B)
↳ toč je tieba protiblaž >
↳ Italem je tieba Elid! m. Elidu > NR 2, 78, 86 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tréba + frét. u. fréz.

< osoby, jež frávo rybářiše' nevykonávají',
tréba váleží s rodině' rybářiše'

u. tréba váleží' >

n. NR 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šrība + frēt.

šrība to uelga pravda, ne vřem. Šrība to uemí pravda
podle hřt to uelga pravda (hřt se chápe mylně
za sřozem)

NR 5, 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

trebas se divala 2. os. sg.
sfr. treba ses divala

„mohla by vzniknouti i
nejasnost“
sr. spojku trebas

NR 2, 7/8, 214-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

trěbi'

naše již není trěbi', spr. fobřibi' // trěba

nelze říkat horu m. po horu

NR 6, 286

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

trida

ranglisty vrsodem tridu ve sportu
odmitnuto

NR 4, 194 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strážba

(Zrcadlem slunce na zimu' odloze v podobu 'strážba' v Naš. ~~l. 9/3 1929~~ l. 9/3 1929, prý lid. výraz z Drahanovic' jiný význam: strážba, strážava 'suché ulky' v poročí
nejde o komponent str, ale o odsunutí š
slovo se asi nejmenuje

NR 13 197

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tučnice

'tučnice' pletlo' u Kou

Speciální

tabe' ve vzu. Pressurist h glo vlnovky' než

hlacunda
lisat

dobrozens u Brandýsa n. O.

(nafoolobeminy acunicy)

NR 2, 18, 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fucha

Flajšhaus vytyčá A. klášternímu vers ^{2. pl.} (nižší neměl fucha) >
klášterní; odrazují na Kottšl a háji pluv.

NR 1, 17, 280 (klášterní)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Talovina

Spis. NR 3, 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kus^v

frivolní hudby & potlesku, volání slávy a p.

< Dusch, Tusch

bavoz fuschem (flouci, duněti; zúti)

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tuš[✓] 'sřcha'

< douche

franc.

s uem. t < d

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sušovat se

< se dočher, něm t < d

NR 6, 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Tuzemsko

podle E. Frankeho odmluveno v Lexiograf.
Komisi (předs. J. Zubaty) pro fořt. úřadovní

NR 16 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tuzozemsky', tuzozemsko
asi analogicky podle cisozemsky'

NR 14 44 (A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tužemský
leže domáci NR 1, 717, 61 (N)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvaryce

za věcn. forma.

„slovo uměle utvořené, a to ne právě
startue“

Sadlub lze užit jen v určt. případech formování

NL 3, 287

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

trati

podivati se více zmužiče v trati^v
"trochu divoká" metafora

NR 3, 19, 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvář^{1v}

Edosi pro učí, že ve význam. 'obličej' má ští tváře (pl.)
<uapi-člověk pracuje v potu tváře>

vespr.

arg.: tvor', sr. nemá tvář

zeela spri 59.

NR 4, 224

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvář
v potu tváři

archaiský' gen. v bibliickém kódu'
NR 5, 254

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvůrčilo // tvorit &
čbenářů návrh
nevhod.

na zčásti forma (formička)
NR 3, 223

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Avstrii co

< Tyto domy tvoří sociální ekonomista Londýna,
 ležící jsou ekonomisty > NR 1, 17, 213 (F)
 < Vrchol vši bouřalosti tvoří pohledem, sfi vrcholem jest... > NR 2, 18, 57 (N)
 < Jádrem tvoří 45.000 Cechů, sfi Jádrem jest > t. 226 (N)

MORAVSKÉ
 ZEMSKÉ
 MUZEUM

tridoguma

unicte podle Hartgummi

resp.

 NR 23, 27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Trvdosijnyj
odmítá se, ale je sfr. (už u Vel, Kral B)
X svéhlavý NR 5, 255

Bartos NR (17) odmítá [redacted]
sfr. arg.: tvrdohlavý, tvrdohlavý; i jiné slovan. jazy
bud' bibl. přirodu, nebo mu Bible formátala, už v stol. předkřesť.
obraz starý, i v des. l-ře NR 5, 299

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

týden spr. neděle

8 týdnů, spr. neděle

NR 1, 62; 3, 111; 4, 308; 5, 153

NR 7, 23, 92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Hyden

8 Hyden, sp. 8 uclal

NR 7, 92(A)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tykati se

fohud se ty'ce

germ.

M. nebo, anebo, eventuálně

M. NŘ 22, 249 (Z)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ty ty ž
časte u Pal (nidičji u Šaf, Suš)
, uz v Bratř, Kou
< te' te' ž (nafi. ve Ctenič' Eneze Benetovžlu) < te' ž- te' ž
'opet a opet' 'časteji'
oliv te' te' ž, ta te' ž...
asi staré slovo morav.

NR 4, 304-5

'opetovně, obeas, časteji', v min. stol. Enezi 'archaismus'

NR 13 144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fyš odraz.

< Sou Erumniš X. Y. fl ualorem ve sue'ne fyš urber. Kdo by o suviti
kehož blížší sdělení uriniti mohl... > NR 7, 117, 123 (N)

< Odfoviděl mu fyš ušledovně, sfi. Odfoviděl mu tarbo > t. 212(C)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tyž, tauž

podle, chudy¹

v tauž, spr. v kluž

s kluž, s kluže, spr. s kluž

tubež, spr. touž

s bouž, spr. s bouž

těchže, spr. těchž

těmže, spr. těmž

s kěmž, spr. kěmž

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ
MUSEUM

BRNO, 96